

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1184/2015
09.02.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Горана Чавлине, Драгана Аћимовића и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног М.М. и др., због кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 3. у вези члана 281. ст. 2. и 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених М.М. и М.Р., адвоката А.М., поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Параћину К 215/12 од 30.01.2015. године и Вишег суда у Јагодини Кж1 252/15 од 09.10.2015. године, у седници већа одржаној у смислу члана 490. ЗКП, дана 09.02.2016. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљених М.М. и М.Р., поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Параћину К 215/12 од 30.01.2015. године и Вишег суда у Јагодини Кж1 252/15 од 09.10.2015. године, у односу на окривљеног М.М. и повреде закона из члана 439. тачка 1) и тачка 2), члана 438. став 1. тачка 1) и члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљених у преосталом делу у односу на окривљеног М.М. и у целисти у односу на окривљеног М.Р., одбацује као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Параћину К 215/12 од 30.01.2015. године, окривљени М.М. и окривљени М.Р., оглашени су кривим због по једног кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 3. КЗ у вези кривичног дела непрописно и неправилно извођење грађевинских радова из члана 281. став 2. и 1. КЗ, па им је изречена условна осуда тако што је окривљеном М.М. утврђена казна затвора у трајању од седам месеци, а окривљеном М.Р. за наведено кривично дело утврђена казна затвора у трајању од шест месеци те је истовремено одређено да се ове казне неће извршити ако окривљени за време од две године, рачунајући од дана правноснажности пресуде, не учине ново кривично дело.

Окривљени су обавезани да плате суду на име паушала износ од по 3.000,00 динара, у року од 15 дана по правноснажности пресуде под претњом принудног извршења као и да суду и оштећеном плате трошкове кривичног поступка, с тим што ће о висини истих бити одлучено посебним решењем.

Пресудом Вишег суда у Јагодини Кж1 252/15 од 09.10.2015. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца браниоца окривљеног М.М., адвоката А.М., а првостепена пресуда, исправљена решењем Основног суда у Параћину К 215/12 од 15.05.2015. године је потврђена.

Против ових пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљених М.М. и М.Р., адвокат А.М., због повреда закона из члана 439. тачка 1) и тачка 2), члана 438. став 1. тачка 1), и тачка 11), члана 438. став 2. тачка 1), члана 438. став 3, члана 340, члана 16, члана 419. став 2, члана 67. став 2. тачка 7), члана 355. став 4. и члана 126. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и укине побијане пресуде а предмет врати Основном суду у Параћину на поновно одлучивање или да их преиначи тако што ће окривљене ослободити од оптужбе за предметна кривична дела.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљених Републичком јавном тужиоцу кога није обавестио о седници већа као ни браниоца окривљених налазећи да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке, у смислу члана 488. став 3. ЗКП, па је одржао седницу већа у смислу члана 490. ЗКП, на којој је размотрио списе предмета, са пресудом против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је по оцени навода у захтеву, нашао:

Бранилац окривљених у захтеву за заштиту законитости наводи да у изреци првостепене пресуде није означено да је окривљени М.М. имао својство одговорног лица, што представља законско обележје кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 3. у вези члана 281. ст.2. и 1. Кривичног законика, за које је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом чиме се по оцени овог суда, указује да дело за које је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом није кривично дело, те да је на тај начин на штету окривљеног повређен кривични закон из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Изнете наводе захтева браниоца окривљених Врховни касациони суд оцењује као неосноване. Наиме, у чињеничном опису дела окривљеног М.М., наведеног у тачки 1. изреке првостепене пресуде означене су све чињенице и околности које чине законска обележја кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 3. у вези члана 281. ст.2. и 1. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом, укључујући и то да је окривљени М.М., био одговорно лице за извођење грађевинских радова, које својство мора да има извршилац предметног кривичног дела. Следствено изнетом, неосновани су наводи захтева браниоца окривљеног М.М., да чињенични опис под тачком 1. изреке првостепене пресуде не садржи законско обележје наведеног кривичног дела, па је из изнетих разлога захтев браниоца овог окривљеног и у

делу којим се указује да је на штету окривљеног повређен кривични закон из члана 439. тачка 1) ЗКП, оцењен као неоснован.

У захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног М.М., истиче и то да члан 15. став 1. тачка 5. Закона о безбедности и здрављу на раду, важећем у време критичног догађаја, којим је било прописано „да је послодавац дужан да запосленом обезбеди коришћење средстава и опреме за личну заштиту на раду“, није технички пропис или правило из области грађевинарства, већ се исти односи на безбедност рада запослених што, према ставу браниоца, указује да је у конкретном случају на кривично дело које је предмет оптужбе примењен закон који се није могао применити и да је правна квалификација кривичног дела погрешна, а да се у радњама окривљеног, евентуално, стичу законска обележја кривичног дела изазивање опасности необезбеђењем мера заштите на раду из члана 280. став 2. КЗ или кривичног дела и непредузимање мера заштите на раду из члана 169. став 1. КЗ.

Врховни касациони суд налази да су изнети наводи захтева браниоца окривљеног неосновани.

Ово стога, јер одредба члана 15. став 1. тачка 5. Закона о безбедности и здрављу на раду, представља релевантан пропис који важи и у области грађевинарства и непоступање по истом при извођењу грађевинских радова чини радњу извршења овог кривичног дела, због чега су оцењени као неосновани наводи захтева браниоца окривљеног М.М., којима се истиче да се наведена норма не може сматрати техничким прописом или правилом, чијим кршењем се чини предметно кривично дело.

Поред тога, Врховни касациони суд налази да бранилац окривљеног М.М., захтевом неосновано указује и на погрешну квалификацију кривичног дела истичући да се у радњама евентуално стичу законска обележја кривичних дела из члана 169. став 1. КЗ, односно из члана 280. став 2. КЗ којим наводима се правноснажна пресуда побија због повреде Кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП. Наиме, последица кривичног дела не предузимања мера заштите на раду из члана 169. став 1. КЗ, јесте само могућност наступања опасности по живот или здравље запослених, док је код кривичног дела изазивање опасности необезбеђењем мера заштите на раду из члана 280. став 2. КЗ, последица дела наступање опасности за живот или тело људи или имовине већег обима. У конкретном случају је услед пропуста окривљеног да оштећеном обезбеди коришћење средстава и опреме за личну заштиту на раду дошло до наступања теже последице – тешке телесне повреде код оштећеног, која последица није прописана као законско обележје кривичног дела не предузимање мера заштите на раду из члана 169. став 1. КЗ, нити кривичног дела изазивање опасности необезбеђењем мера заштите на раду из члана 280. став 2. КЗ, већ кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 3. у вези члана 281. ст.2. и 1. КЗ, за које су ови окривљени оглашени кривим правноснажном пресудом. Стога су оцењени као неосновани наводи захтева браниоца окривљеног М.М. да на кривично дело које је предмет оптужбе погрешно примењен закон и следствено томе

правноснажном пресудом на штету окривљених није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

У захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног М.М., даље наводи да је у конкретном случају дана 23.09.2013. године, наступила застарелост кривичног гоњења у смислу члана 103. став 1. тачка 7) КЗ, имајући у виду време извршења дела – 23.09.2009. године и запрећену казну за кривично дело непредузимање мера заштите на раду из члана 169. став 1. КЗ, којим наводима се, по налажењу овог суда, указује да је правноснажном пресудом учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП.

Врховни касациони суд налази да су изнети наводи захтева браниоца окривљеног М.М. неосновани, с обзиром на то да бранилац закључак да је у конкретном случају наступила застарелост кривичног гоњења окривљеног, заснива на својој правној квалификацији предметног кривичног дела налазећи да се у радњама окривљеног стичу законска обележја кривичног дела непредузимање мера заштите на раду из члана 169. став 1. КЗ, а не кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 3. у вези члана 281. с.2. и 1. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом, а у односу на које кривично дело није наступила застарелост кривичног гоњења у смислу одредбе члана 103. став 1. тачка 5) КЗ и члана 104. став 6. КЗ, имајући у виду време извршења кривичног дела и казну која се за исту може изрећи – казна затвора од шест месеци до пет година.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд налази да су неосновани наводи захтева браниоца окривљеног да је правноснажном пресудом на штету окривљеног М.М. повређен Закон из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП.

Бранилац окривљеног М.М., у захтеву истиче и повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, наводима да се побијана правноснажна пресуда заснива на доказима на којима се по одредбама ЗКП, не може заснивати и то на фотокопијама фотографија на којима су накнадно доцртавани знаци, који доводе у сумњу веродостојност тако прибављеног доказа, јер исти не представљају аутентичне фотографије лица места које су морале бити сачињене и израђене од искључиво за то стручног лица имајући при том у виду да су фотокопије наведених фотографија презентоване вештаку на главном претресу одржаном дана 11.12.2013. године о којима се он изјашњавао, па се његови налази и мишљења делом заснивају и на тим доказима који су прибављени супротно члану 139. став 1. ЗКП, јер су изведени, а да није постојало решење суда о њиховом прибављању нити извођењу.

Супротно изложеним наводима захтева браниоца окривљеног М.М., Врховни касациони суд налази да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

По оцени овога суда фотокопија фотографија лица места не представља недозвољен доказ на коме се пресуда не може заснивати. Ово стога јер одредба члана 139. став 1. ЗКП, не обавезује изричито суд да као доказ користи искључиво оригиналне исправе, с обзиром на то да је наведеном одредбом прописано да се исправа прибавља, по правилу, у оригиналу, те да се, сходно ставу 2. истог члана може прибавити и копија исправе, због чега је очигледно да фотокопије фотографија на које захтевом указује бранилац окривљеног М.М., не представљају доказ на коме се по одредбама Законика о кривичном поступку пресуда не може заснивати.

Осим тога, наведене фотокопије фотографија лица места су саставни део записника инспектора рада број 380-163-37/09-04 од 04.11.2009. године, који у том поступку ничим није доведен у сумњу и који је сачињен и потписан од стране овлашћеног лица имајући при том у виду да је ово лице током поступка и саслушано на главном претресу у својству сведока. Што се тиче фотографија које су предочене вештаку, а на које се указује захтевом браниоца окривљеног М.М., ради се о идентичним фотографијама које се налазе у напред наведеном записнику инспектора рада, само су увећане, тако да њихова веродостојност није доведена у сумњу, што указује да се не ради о незаконитом доказу, па су супротни наводи захтева браниоца овог окривљеног оцењени као неосновани.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног у захтеву истиче и то да се правноснажне пресуде заснивају и на другим доказима на којима се по одредбама ЗКП, пресуда не може заснивати и то на налазу и мишљењу вештака Д.С. и допуни тог налаза, који су оспорени од стране надлежног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, а приговор браниоца на тај налаз је прихваћен и од стране суда, као и на записнику о надзору број 310-163-37709-04 од 04.11.2009. године инспектора рада који је састављен супротно закону јер на истом недостаје потпис Д.Ј., која је учествовала у поступку надзора, због чега је, према наводима захтева, доведена у питање веродостојност ове исправе у смислу члана 138. став 2. ЗКП.

Врховни касациони суд налази да бранилац окривљеног изнетим наводима, иако истиче да су наведени докази незаконити и да се на исти према одредбама Законика о кривичном поступку пресуда не може заснивати, у суштини оспорава оцену нижестепених судова налаза и мишљења вештака Д.С. и доводи у сумњу веродостојност онога што је наведено у цитираном записнику инспектора рада и на тај начин оспорава налаз и мишљење Института за превентиву, заштиту на раду, противпожарну заштиту и развој ДОО Нови Сад, а што је по налажењу суда, у домену чињеничног стања утврђеног у правноснажној пресуди, које не може бити предмет испитивања по овом ванредном правном леку.

Бранилац окривљеног М.М., у захтеву за заштиту законитости наводи и то да је изрека првостепене пресуде неразумљива, нејасна, противречна сама себи и својим разлозима што представља битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, затим да су правноснажном пресудом повређене одредбе члана 340, 16. и 419. став 2. ЗКП, а да је првостепени суд одбијањем

предлога одбране да се остави рок од осам дана ради припремања одговора на допунски налаз и мишљење вештака и пропуштањем обавештавања стручног саветника ради припремања одбране и изјашњења повредио одредбе члана 67. став 2. тачка 7), члана 55. став 4. члана 126. и члана 438. став 3. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац сходно правима која у поступку има у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због цитираних повреда закона, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљених у овом делу који се односи на окривљеног М.М. оценио као недозвољен.

Бранилац окривљених М.М. и М.Р. поднео је у конкретном случају захтев за заштиту законитости и против побијаних правноснажних пресуда и у односу на окривљеног М.Р.

Одредбом члана 485. став 4. ЗКП, прописано да због повреда тог законика (члан 74, члан 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члана 439. тачка 1) до 3), и члана 441. ст.3. и 4) учињених у првостепеном поступку пред апелационим судом, окривљени може поднети захтев за заштиту законитости у року од 30 дана од дана када му је достављена правноснажна одлука под условом да је против те одлуке користио редован правни лек.

Како против првостепене пресуде окривљени М.Р., није изјавио жалбу, те према томе, против исте није користио редован правни лек, што сходно одредби члана 485. став 4. ЗКП, представља један од услова под којим окривљени, преко браниоца, може поднети захтев за заштиту законитости, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљених М.М. и М.Р., у делу који се односи на окривљеног М.Р. одбацио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Весна Веселиновић,с.р.

Председник већа-судија
Јанко Лазаревић,с.р.